

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhalled Dr. Edwina Grima LL.D.

Appell Nru: 207/2015

Il-Pulizja

Vs

Lewis Arpa

Illum 31 ta' Meju, 2017

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant Lewis Arpa detentur tal-karta tal-identita Maltija bin-numru 643549M, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Meta b' diversi atti maghmulin minnhu, ukoll jekk fi zminijiet differenti u li jiksru l-istess disposizzjoni tal-ligi u jkunu gew maghmula b' risoluzzjoni wahda, ghax-xhur ta' Frar, 2013 sa Jannar, 2014, meta hekk ordnat minn xi Qorti jew marbut b' kuntratt naqas li jaghti lil martu Mary Arpa u/jew lil uliedu is-somma ffissata minn dik il-Qorti jew stipulate bil-kuntratt bhala manteniment ghaliha u/jew ghall-ulied fi zmien 15 il-jum li fih skond dik l-ordni jew dak il-kuntratt, ikollha tithallas dik is-somma.

Rat is-sentenza tal -Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tal-20 ta' April, 2015, fejn il-Qorti wara li rat l-artikoli 18 u 338(z) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, sabet lill-imputat hati u kkundannatu xahar prigunerija. Il-Qorti spjegat il-portata ta' din is-sentenza lill-imputat.

Rat ir-rikors tal-appell ta' Lewis Arpa, pprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fit-28 ta' April, 2015, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti fl-ewwel lok tissoprasjedi u tissospendi s-smiegh ta' dan l-appell sakemm ikun hemm ezitu definittiv tal-kawza civile nru. 224/2012 RM, u dan kif diga gie deciz minn din l-Onorabbli Qorti bid-decizjoni taghha tal-25 ta' Marzu, 2015 fl-appell nru. 293/13DS fl-ismijiet il-Pulizija vs Louis Arpa; u biex eventwalment u fi kwalsiasi kaz tirrevoka s-sentenza appellata moghtija mill-Qorti tal-Familja (Gurisdizzjoni Kriminali) fl-20 ta' April, 2015 fil-kawza fl-ismijiet premissi billi ssib lill-esponent mhux hati tal-akkuza li giet migjuba kontra tieghu u minnha tilliberah u konsegwentement tehilsu minn kull htija u peina u fin-nuqqas li taghti piena li tkun taghmel aktar ghac-cirkostanzi tal-kaz.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji tal-appellant Lewis Arpa huma s-segventi w cioe!:-

1. Illi fl-ewwel lok is-sentenza moghtija mill-Ewwel Qorti hija monka u ghalhekk nulla peress li din ma hix konformi la ma dak li jipprovdi l-artiklu 382 u lanqas ma' dak li jipprovdi l-artikolu 7(2), iz-zewg artikoli tal-Kodici Kriminali (Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta).
2. Illi fir-rigward ta' dak li jiddisponi l-artikolu 382 tal-Kodici Kriminali, u hu ghalhekk illi fit-tieni paragrafu ta' dan ir-rikors inghad li, 'wara li presumilbent l-esponent gie misjub hati tal-akkuza migjuba kontra tieghu', fis-sentenza hawn fuq imsemmija, id-dikjarazzjoni ta' htija, u cioe' tal-fatti li taghhom l-esponent gie misjub hati, ma tirrizultax, bhalma ma jirrizultawz ukoll l-artikolu jew artikoli tal-ligi li fuqhom hi bbazata s-sentenza. Ghal kull buon' fini qed tigi esebita flimkien ma' dan ir-rikors bhala Dok. B fotokopj tas-sentenza li geit moghtija mill-Ewwel Qorti u dan kif moghtija lid-difensur tal-esponent, l-avukat sottofirmat, fl-21 ta' April, 2015, mid-Deputat Registratur tal-Qorti tal-Familja (Gurisdizzjoni Kriminali).

3. Illi fir-rigward ta' dak li jipprovdi l-art. 7(2) tal-Kodici Kriminali ghandu jinghad li l-imputazzjoni kontra l-esponenti hi bbazata fuq il-kontravvenzjoni misjuba fl-artikolu 338(z) tal-Kodici Kriminali. Illi skond l-art. 7(2) tal-Kodici Kriminali il-pieni ghal-kontravvenzjonijet huma (a) detenzjoni; (b) L-ammenda; u (c) ic-canfira u twiddiba. Il-piena tal-prigunerija li ghaliha gie kkundannat l-esponent fis-sentenza appellata mhix wahda mill-pieni stabiliti ghal-kontravvenzjonijet ghalkemm l-artikolu 338(z) jaghmel eccezzjoni fil-kaz ta' recidiva bazata fuq l-istess kontravvenzjoni izda li ma tirrizulta minn imkien fil-kawza fl-ismijiet premissi.
4. Illi fic-cirkostanzi ta' dan il-kaz, la hemm kawza civili pendenti ghal dikjarazzjoni li l-esponent mhux obligat ihallas manteniment lill-martu, l-Ewwel Qorti kellha d-dover li tissoprasjedi u tistenna l-ezitu tal-kawza civili nru. 224/2012 RM hawn fuq imsemmija u dan peress illi l-ezitu tal-kawza kriminali odjerna jista' jiddependi fuq l-ezitu tal-istess kawza civili. L-esponent ma hallasx lill-martu l-manteniment mhux bi sfida izda gahx fic-crikostanzi tal-kaz kien gustifikat li jagixxi b'dan il-mod u dan ai termini tal-kuntratt ta' separazzjoni legali u li fuqu hi bbazata l-akkuza fil-kaz odjern. Ghalkemm l-Ewwel Qorti giet mitluba biex tissoprasjedi, u ghalkemm l-Ewwel Qorti giet mgharrfa bil-fatt li f'kawza identika ghal-kawza odjerna, hlief ghal-perjodu ta' nuqqas ta' hlas ta' manteniment, l-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) fil-kawza Il-Pulizija vs Louis Arpa (App. Nru. 293/13 DS) fil-25 ta' Marzu, 2015 kienet iddecidiet li tilqa' t-talba tal-appellant f'dak l-appell mbiex tissoprasjoedi pendenti l-ezitu tal-kawza civili pendenti bejn l-appellant u l-mara teighu rigwardanti l-kwistjoni tal-manteniment iddeferiet l-appell sine die riappuntabbli permezz ta' rikors ta' kwalunkwe mill-partijiet wara li l-kwistjoni tigi definittivament deciza, u di piu' l-Ewwel Qorti giet moghtija kopja legali tal-istess decizjoni, l-Ewwel Qorti xorta wahda iddecidiet li tibqa' ghaddejja u tiddeciedi l-kawza u dan minghajr anke mighajr ma almentu ghamlet referenza ghat-tlba tal-appellant odjern biex tissoprasjedi u/jew tad-decizjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-appell Nru. 293/13DS fl-ismijiet il-Pulizija vs Louis Arpa.

5. Illi ghalkemm il-proceduri quddiem l-Ewwel Qorti kienu ta' natura sommarja dawn certament li ma kellhomx ikunu ta' natura leggera kif jinghata wiehed jifhem kemm mil-mod ta' kif l-Ewwel Qorti ma tat l-ebda kaz tad-decizjoni ta' din l-Onorabbli Qorti fil-kawza il-Pulizija vs Louis Arpa (App. Nru. 293/13 Ds) kif hawn fuq imsemmi, tal-mod ta' kif giet redatta s-sentenza appellata u fil-mod tal-pien inflitta fl-istess sentenza. Oltre dan, fis-sentenza appellata la gie specificat illi l-allegat obbligu tal-esponent johrog minn kuntratt u mhux minn sentenza ta' Qorti u lanqas tal-fatt li se mai l-esponent zgur ma kellu l-ebda obbligu bhal dan ma jirrizulta mill-kuntratt ta' separazzjoni legali. Hu ghalhekk ukoll li l-esponent isostni li l-kawza tieghu giet deciza b'mod legger mill-Ewwel Qorti.
6. Illi anke il-Kodici Civili jahseb li fil-kaz ta' adulterju l-obbligu ta' manteniment bejn il-mizzewgin jintemm. F'dan il-kaz, skond il-kuntratt ta' separazzjoni, li ghandu effett ta' ligi bejn il-partijiet, hemm mahsu ghad-dritt tal-esponent li jwaqqaf il-manteniment lill martu f'kaz li din tibda tikkoabita. Dan hu dritt awtomatiku li ghal kull fini w effett tal-ligi ma jenhtieg l-ebda decizjoni ta' xi Qorti biex jigi akkwizit. Fil-fatt anke fil-kaz tal-kawza civili relatata t-talba hi ghal dikjarazzjoni li mart l-esponent iddedkadiet mid-dritt tal-manteniment sa mis-sena 2004 u mhux biex jinghatalu xi dritt. Kien forsi jkun differenti keiku l-esponent ibbaza d-difiza tieghu fuq adulterju biss.
7. Ili fil-mertu, gialadarba l-esponent stabilixxa li martu kienet qed tikkoabita skatta, ai termini tal-kuntratt ta' separazzjoni, id-dritt tieghu li jwaqqfilha l-manteniment. Bir-rispett kollu lejn l-Ewwel Qorti, dan il-kuncett l-Ewwel Qorti jew rieditx tifmhu je3w ma setghetx tifmhu.
8. Illi fil-fatt il-kontravvenzjoni invokata mill-Prosekuzzjoni f'dan il-kaz hi bbazata fuq il-fatt li wiehed meta ikolu l-obbligu li jmantni, liema obbligu jkun johrg jew minn sentenza jew minn kuntratt, jonqos fizmien hmistax il-jum li jaghmel dan. Fic-cirkostanzi ta' dan il-kaz l-esponent ipprova, almenu fuq bazi ta' probbabilita', li hu ma kellu l-ebda obbligu li jmantni lill-martu u dan a bazi tal-istess kuntratt ta' separazzjoni.

9. Illighalkemm mart l-esponent cahdet li hikienet tikkoabita mas-Sur Paul Sant Cassia fil-fatt din qatt qabel mal-esponent intavola l-kawza ghad-divorzju, u cioe' ghal tmin (8) snin shah, ma rreklamta xi manteniment minghand l-esponent. Fil-fatt l-ewwel darba li mart l-esponent irrekalamta il-manteniment wara li dan kien gie mwaqqaf fis-sena 2004 kien permezz ta' ittra ufficjali tal-24 ta' Lulju, 2012 esebita ma dan ir-rikors bhala Dok 'A' u l-eccezzjoni fil-kawza li l-esponent ghamel biex jottjeni d-divorzju. Fil-fatt fil-perjodu bejn l-2004 u l-2012 mart l-esponent setghet facilment titlob il-manteniment mhux biss billi taghmel mandati ezekuttivi, jew billi talinqas tibghat ittra ufficjali bhal ma ghamlet fl-24 ta' Lulju, 2012 l' quddiem. Il-fatt li mart l-esponent qatt ma ghamlet xejn minn dan ghal dan iz-zmien kollu jsahhah il-verzjoni tal-esponent moghtija bil-gurament quddiem l-Ewwel Qorti li martu kienet iddekadjet mid-dritt li tircievi manteniment minghand l-esponent ghax kienet ikkoabitat, cirkostanza li skond il-kuntratt taghti dritt lill-esponent li jwaqqaf il-manteniment. Dan hu fatt cirkostanzjali qawwi li jxaqleb lejn it-tezi tal-esponent li martu kienet iddekadjet mid-dritt tal-manteniment u li jekk jiddecidi li jaghmel xi prova ikun bizzjied ghalih jekk dik il-prova jaghmlha fuq il-bazi tal-probabilita'.
10. Illi finalment anke kieku stess kellu jinghad li legalment l-esponent kien obligat li jhallas manteniment lill-martu ghax messu l-ewwel gab dikjarazzjoni mill-Qorti kompetenti li hu ma kellux dan l-obbligu, kif donnu jidher li kien ir-ragunament tal-Ewwel Qorti, jidher car li l-esponent fic-cirkostanzi kollha tal-kaz agixxa taht zball genwin ta' fatt meta ma hallasx il-manteniment u ghalhekk anke f'dan il-kaz l-esponent mhux hati ta' dak li gie akkuzat bih.
11. Illi finalment il-piena ta' xahar prigunerija, apparti li hi kontra l-ligi, hi harxa ferm fic-cirkostanzi kollha tal-kaz anke f'kaz li din kellha tkun wahda ta' detenzjoni, li f'dan il-kaz mhix wahda tassattiva.

Ikkunsidrat;

Illi ghalkemm l-akkuza kif dedotta kontra l-appellanti tirrizulta ppruvata billi l-pagament tal-manteniment qed isir tardivament, madanakollu, hemm lok ghall-temperament fil-piena.

Ghaldaqstant din il-Qorti qeghda tirriforma s-sentenza appellata, billi filwaqt illi tikkonfermha fejn din sabet lill-appellant hati tal-akkuzi dedotti fil-konfront tieghu tirrevoka in kwantu ikkundannatu ghal xahar prigunerija u wara li rat l-artikolu 22 tal-Kap 446 tal-Ligijiet ta' Malta, tilliberah minghajr kundizzjoni.

Il-Qorti spjegat il-portata tas-sentenza lill-appellant.

(ft) Edwina Grima

Imhalled

VERA KOPJA

Franklin Calleja

Deputat Registratur